

VIRUSZIEKTEN

De vergelingsziektewaarschuwingsdienst

Projectleider: J.D.A. Wevers

1. Inleiding

Vergelingsziekte komt elk jaar in verschillende gebieden en in verschillende mate voor. Zonder vergelingsziektewaarschuwingsdienst zouden veel bietentelers volgens de kalender chemische maatregelen treffen vanaf een moment dat normaal een eerste infectie zou kunnen plaatsvinden. Door een waarschuwingsdienst worden bestrijdingsmaatregelen alleen dan getroffen wanneer deze op basis van de populatieopbouw ook werkelijk nodig zijn.

Het IRS verzorgt naast de tellingen ook de organisatie en de administratie van de vergelingsziektewaarschuwingsdienst.

2. Werkwijze

- a. In de winter en in het vroege voorjaar wordt de ontwikkeling van de populatie bladluizen op winterwaarden en op onkruiden en gewassen in het vrije veld gevolgd.
- b. Van medio mei tot in juli voert het IRS tellingen uit ter determinatie van het aantal virusoverdragende luizen in het totaal aantal bladluizen. Op basis van het aantal groene bladluizen, dat door medewerkers van het IRS geteld is, wordt nagegaan of de waarschuwingsnorm per gebied wordt overschreden. Indien dat het geval is, wordt de telers in het betreffende gebied een advies gegeven om hun perceel te controleren en zo nodig een bespuiting uit te voeren.
- c. In de herfst wordt bij een reëel aanwezige mate van aantasting via de vergelingsziekte-enquête inzicht verkregen in de verspreiding van het vergelingsvirus over de verschillende gebieden van ons land.

3. Resultaten

- a. Aangezien de overwintering in 1998-1999 van virusoverdragende luizen zeer beperkt was, waarschijnlijk veroorzaakt door het zeer natte weer, en bovendien in het gewas van 1998 zeer weinig virus aanwezig was, is besloten pas op 25 mei met de tellingen te beginnen.
- b. Vanaf 25 mei tot 6 juli is door het IRS wekelijks op 10 percelen geteld. Op geen van deze percelen was Gaucho-pillenzaad of Temik gebruikt. Tot juli was er slechts op een enkel perceel sprake van enige ontwikkeling van een populatie bladluizen. De tellingen hebben ertoe geleid dat in 1999 al vrij snel op een enkel telperceel een advies voor een gewasbespuiting is gegeven. Voor percelen waarop geen Gaucho of Temik was toegepast, zijn de volgende waarschuwingen uitgegaan:
27 mei: voor het zuiden van Nederland, inclusief het oosten van Gelderland en de Betuwe, om de percelen te controleren en zonodig bestrijdingsmaatregelen te nemen;
17 juni: in het algemeen dat de schadedrempel niet overschreden werd en dat een begin van parasitering werd waargenomen;
23 juni: de parasitering heeft zich niet doorgezet en de schadedrempel werd op veel percelen overschreden. Opnieuw werd gewaarschuwd om de percelen te controleren en zonodig bestrijdingsmaatregelen te treffen.
- c. In de loop van de zomer en herfst van 1999 kon opnieuw sporadisch vergelingsziekte in de suikerbieten worden waargenomen. Op percelen, waar op een biologische of ecologische wijze bieten zijn geteeld, was echter sprake van een forse aantasting door het vergelingsvirus. Er is afgezien van het houden van een uitgebreide enquête.